

Επιγραμμική παρακολούθηση, κατάρτιση προφίλ: νομικά ζητήματα και πρόσφατη νομολογία του ΔΕΕ

Ζωή Καρδασιάδου, ΔΝ, Δικηγόρος

Εθνικός Εμπειρογνώμων, Ευρωπαϊκή Επιτροπή, Γ.Δ. Δικαιοσύνης, Τμήμα Προστασίας
Προσωπικών Δεδομένων

zoi.kardasiadou@ec.europa.eu

Επιστημονικό Συμβούλιο Κοινωνίας της Πληροφορίας, 3η Ημερίδα
Αθήνα, 13 Δεκεμβρίου 2019

Διαφάνης και θεμιτή επεξεργασία.

- Ενημέρωση κατά τη **συλλογή** των δεδομένων για
 - το είδος των δεδομένων
 - το σκοπό της αποθήκευσης αναγνωριστικών ή της μετάδοσης δεδομένων από τον τερματικό εξοπλισμό του χρήστη
 - για τη χρονική διάρκεια της επεξεργασίας / αποθήκευσης αναγνωριστικών
- Η ενημέρωση πρέπει να είναι **εύληπτη** και **κατανοητή** ως προς τις συνέπειες της επεξεργασίας και να μην είναι **παραπλανητική**

ΔΕΕ, Planet 49.

«Η Planet49, διοργανώτρια του διαφημιστικού παιχνιδιού, θα εγκαταστήσει cookies και θα χρησιμοποιήσει την υπηρεσία ανάλυσης Remintrex μέσω της οποίας θα αναλύσει την πλοήγησή σας στο διαδίκτυο και τις επισκέψεις σας στους ιστοτόπους των διαφημιζόμενων εμπορικών εταιρών και θα σας απευθύνει διαφημίσεις εστιασμένες στα ενδιαφέροντά σας. Εάν επισκεφθείτε ακολούθως τον ιστότοπο ενός διαφημιζόμενου εμπορικού εταιρού που είναι εγγεγραμμένος στη Remintrex (για να δείτε αν ο διαφημιζόμενος συνεργαζόμενος εταίρος είναι εγγεγραμμένος, μπορείτε να ανατρέξετε στη δήλωσή του περί προστασίας δεδομένων), καταγράφεται αυτομάτως, μέσω ενός iFrame της Remintrex το οποίο είναι ενσωματωμένο στη σελίδα, η επίσκεψή σας (δηλαδή η επίσκεψη του χρήστη με τον αποθηκευμένο ID) στη σελίδα, το προϊόν για το οποίο ενδιαφερθήκατε και η τυχόν σύναψη σύμβασης.»

ΔΕΕ, Planet 49.

«Οι πληροφορίες που μεταδίδονται μέσω των cookies χρησιμοποιούνται αποκλειστικά για τη διαφήμιση προϊόντων του διαφημιζόμενου εμπορικού εταίρου. Οι πληροφορίες συλλέγονται, αποθηκεύονται και χρησιμοποιούνται χωριστά για κάθε διαφημιζόμενο εμπορικό εταίρο. Σε καμία περίπτωση δεν δημιουργούνται προφίλ χρηστών για περισσότερους του ενός διαφημιζόμενου εμπορικού εταίρου. Οι διάφοροι διαφημιζόμενοι εμπορικοί εταίροι δεν λαμβάνουν κανένα δεδομένο προσωπικού χαρακτήρα.»

ΔΕΕ, Planet 49.

- Σκοπός της ενημέρωσης είναι να δώσει τη δυνατότητα στο άτομο να **αντιληφθεί εύκολα τις συνέπειες** «της συγκατάθεσης» του και άρα να δίδεται με πλήρη επίγνωση της κατάστασης
- Η διάρκεια της αποθήκευσης και οι αποδέκτες / όσοι έχουν πρόσβαση στα cookies είναι σημαντικά στοιχεία της οφειλόμενης ενημέρωσης

Νομική βάση της επεξεργασίας

- Η συγκατάθεση ως μόνη νομική βάση της επεξεργασίας;
 - Για ποια αναγνωριστικά; (αντικειμενικό πεδίο εφαρμογής)
 - Οι εξαιρέσεις του αρ. 5 παρ. 3 της οδηγίας 2002/58: η αποθήκευση / απόκτηση πρόσβασης είναι **αναγκαία** για **υπηρεσία της κοινωνίας της πληροφορίας** που έχει **ζητήσει ρητώς** ο χρήστης.
 - Η σχέση του αρ. 5 παρ. 3 της οδηγίας 2002/58 και του άρθρου 6 Γ.Κ.

ΔΕΕ, FashionID.

- Το αρ. 5.3 της οδηγίας 2002/58 απαιτεί την πρόσβαση σε αποθηκευμένες πληροφορίες μόνον με προηγούμενη **συγκατάθεση** του χρήστη με βάση εκτενή πληροφόρηση, μεταξύ άλλων για το **σκοπό της επεξεργασίας**.
- Το εθνικό δικαστήριο ερώτησε αν η επεξεργασία μέσω του πρόσθετου «like» είναι σύνηθες και υπό ποιες προϋποθέσεις και αν θα πρέπει να ληφθεί υπόψη το έννομο συμφέρον του διαχειριστή της ιστοσελίδας ή του Facebook
- Δεδομένου ότι το αιτούν δικαστήριο εκτιμά ότι εν προκειμένω τα δεδομένα που διαβιβάστηκαν στη FB είναι δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα, **τα οποία εξάλλου δεν περιορίζονται κατ' ανάγκην σε πληροφορίες αποθηκευμένες στον τερματικό εξοπλισμό του χρήστη**, το ερώτημα είναι κρίσιμο.
- Το έννομο συμφέρον θα πρέπει να συντρέχει για όλους τους εμπλεκόμενους υπευθύνους επεξεργασίας.

Έννοια και προϋποθέσεις της έγκυρης συγκατάθεσης

ΔΕΕ, Planet49

«...κατά πάγια νομολογία του Δικαστηρίου, όταν ερμηνεύεται διάταξη του δικαίου της Ένωσης, πρέπει να λαμβάνονται υπόψη όχι μόνο το **γράμμα** της και οι **σκοποί** που επιδιώκει, αλλά και το **πλαίσιο** στο οποίο εντάσσεται καθώς και το **σύνολο των ρυθμίσεων του δικαίου της Ένωσης**. Το ιστορικό της θέσπισης μιας διάταξης του δικαίου της Ένωσης μπορεί επίσης να προσφέρει στοιχεία χρήσιμα για την ερμηνεία της»

Έννοια και προϋποθέσεις της έγκυρης συγκατάθεσης

ΔΕΕ, Planet49

- Η συγκατάθεση απαιτεί **ενεργή** συμπεριφορά (θετική ενέργεια), δεν τεκμαίρεται όπως με
 - τη σιωπή,
 - προεπιλεγμένα εικονίδια,
 - προεπιλεγμένες ρυθμίσεις και
 - δεν μπορεί να συνάγεται από δήλωση βούλησης με διαφορετικό αντικείμενο
- Η ενημέρωση περιλαμβάνει όλα εκείνα τα στοιχεία που δίνουν τη δυνατότητα στο χρήστη να αντιληφθεί τις **συνέπειες της συγκατάθεσης**
- Δεν εξετάζεται αν η παροχή συγκατάθεσης στην επεξεργασία προσωπικών δεδομένων για διαφημιστικούς σκοπούς είναι απαραίτητη για τη συμμετοχή στο διαφημιστικό παιχνίδι - αρ. 7 παρ. 4, 6 παρ. 1 β ΓΚ

Νομική βάση της επεξεργασίας - ερωτήματα

- Η συγκατάθεση ως μόνη νομική βάση της επεξεργασίας;
 - Το έννομο συμφέρον, εφόσον η επεξεργασία δεν εμπίπτει στο αρ. 5 παρ. 3 της οδηγίας 2002/58;
 - Ποιες πράξεις επεξεργασίας υπόκεινται στο αρ. 5 παρ. 3;
 - Περαιτέρω επεξεργασία για συμβατό σκοπό (αρ. 6 παρ. 4 Γ.Κ.)
 - Οι εξαιρέσεις του αρ. 5 παρ. 3 της οδηγίας 2002/58: η αποθήκευση / απόκτηση πρόσβασης είναι **αναγκαία** για **υπηρεσία της κοινωνίας της πληροφορίας** που έχει **ζητήσει ρητώς ο χρήστης**.

Ο κύκλος των υπευθύνων επεξεργασίας

ΔΕΕ, Wirtschaftsakademie

- Ο σκοπός του νόμου, η διασφάλιση **υψηλού** επιπέδου προστασίας, επιβάλλει **ευρύ** ορισμό της έννοιας του υπευθύνου
- Η επιλογή των ρυθμίσεων σε fanpage για τη λήψη στατιστικών προϋποθέτει την επεξεργασία προσωπικών δεδομένων. Η διαχειρίστρια της ιστοσελίδας επιλέγει η ίδια τα **κριτήρια** (από κλειστό κατάλογο) με βάση τα οποία θα κατηγοριοποιούνται οι επισκέπτες και με **σκοπό** την προώθηση των υπηρεσιών της
- Η έννοια του υπευθύνου δεν απαιτεί πρόσβαση στα δεδομένα.
- Οι δύο υπεύθυνοι είναι από κοινού υπεύθυνοι

ΔΕΕ, FashionID

- ❖ Ο σκοπός του νόμου: η υψηλό επίπεδο **προστασίας/αποτελεσματική** και **πλήρη**, συνεπώς επιβάλλεται ευρύς ορισμός της έννοιας & Η έννοια του υπευθύνου δεν απαιτεί πρόσβαση στα δεδομένα.
- ❖ Η ευθύνη του καθενός δεν είναι ισοδύναμη, εξαρτάται από το βαθμό εμπλοκής (βλ. ήδη ΔΕΕ, Costeja κ Google, 2014)
- ❖ **Ενσωματώνοντας** το πρόσθετο η FashionID ασκεί καθοριστική επιρροή στη **συλλογή** και τη **διαβίβαση** των δεδομένων προς το FB και ο **σκοπός** είναι η προώθηση των προϊόντων της ενώ και οι δύο επιδιώκουν οικονομικό συμφέρον και σκοπό
- ❖ Οι υποχρεώσεις ενημέρωσης / λήψης συγκατάθεσης **βαρύνουν** την FashionID, περιορίζονται όμως στις πράξεις της **συλλογής** και **διαβίβασης** των δεδομένων

Δικαίωμα στη μη αυτοματοποιημένη λήψη αποφάσεων, περιλαμβανομένης της κατάρτισης προφίλ

- ➔ • **αποκλειστικώς** αυτοματοποιημένη επεξεργασία με ή χωρίς κατάρτιση προφίλ
- ➔ • παράγει έννομα αποτελέσματα ή
- ➔ • επηρεάζει αντιστοίχως σημαντικά το άτομο

-
- η απόφαση είναι αναγκαία για τη σύναψη ή εκτέλεση σύμβασης ή
 - βασίζεται στη **ρητή** συγκατάθεση του ατόμου ή
 - επιτρέπεται με νόμο
 - ΚΑΙ προβλέπονται οι κατάλληλες εγγυήσεις για την προστασία των δικαιωμάτων, ελευθεριών, έννομων συμφερόντων του ατόμου

Ευαίσθητα

- Στοχευμένη διαφήμιση
- Ο υπολογισμός του ασφάλιστρου με βάση την οδηγική συμπεριφορά χωρίς άλλη ουσιαστική ανθρώπινη παρέμβαση

- Στοχευμένη διαφήμιση που επηρεάζει αντιστοίχως σημαντικά το άτομο
- Ο βαθμός παρεμβατικότητας
 - Αν ευλόγως αναμένεται
 - Η χρήση ευαίσθητων δεδομένων
 - Η εξαγωγή συμπερασμάτων με βάση δεδομένα που αφορούν άλλα άτομα
 - Η ευάλωτη θέση του ατόμου

Ευχαριστώ!

Ερωτήσεις;